



**Eesti Konjunkturiinstituut**

# Korruptsiooni ja varimajanduse levik Eestis

Marje Josing

veebruar 2005

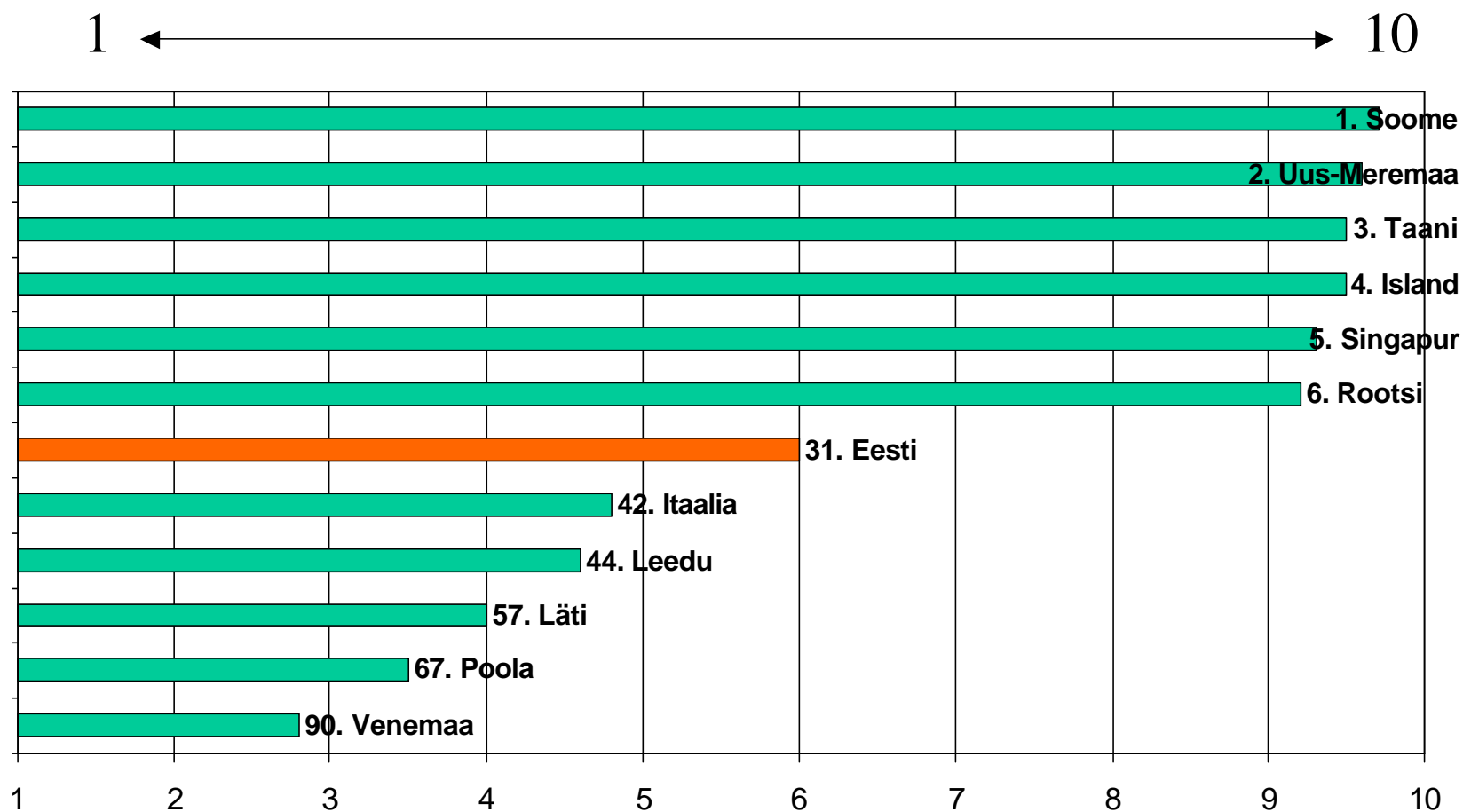


## Ettevõtjate hinnangud

- Korruptsiooni ja varimajanduse taseme poolest asub Eesti maailma 145-st riigist 31. kohal.
- Ettevõtjate hinnangul Eestis maksumaksmise distsipliin paraneb ja varimajanduse mõju majanduskeskkonnale väheneb.



## Korruptsiooni tajumise indeks 2004

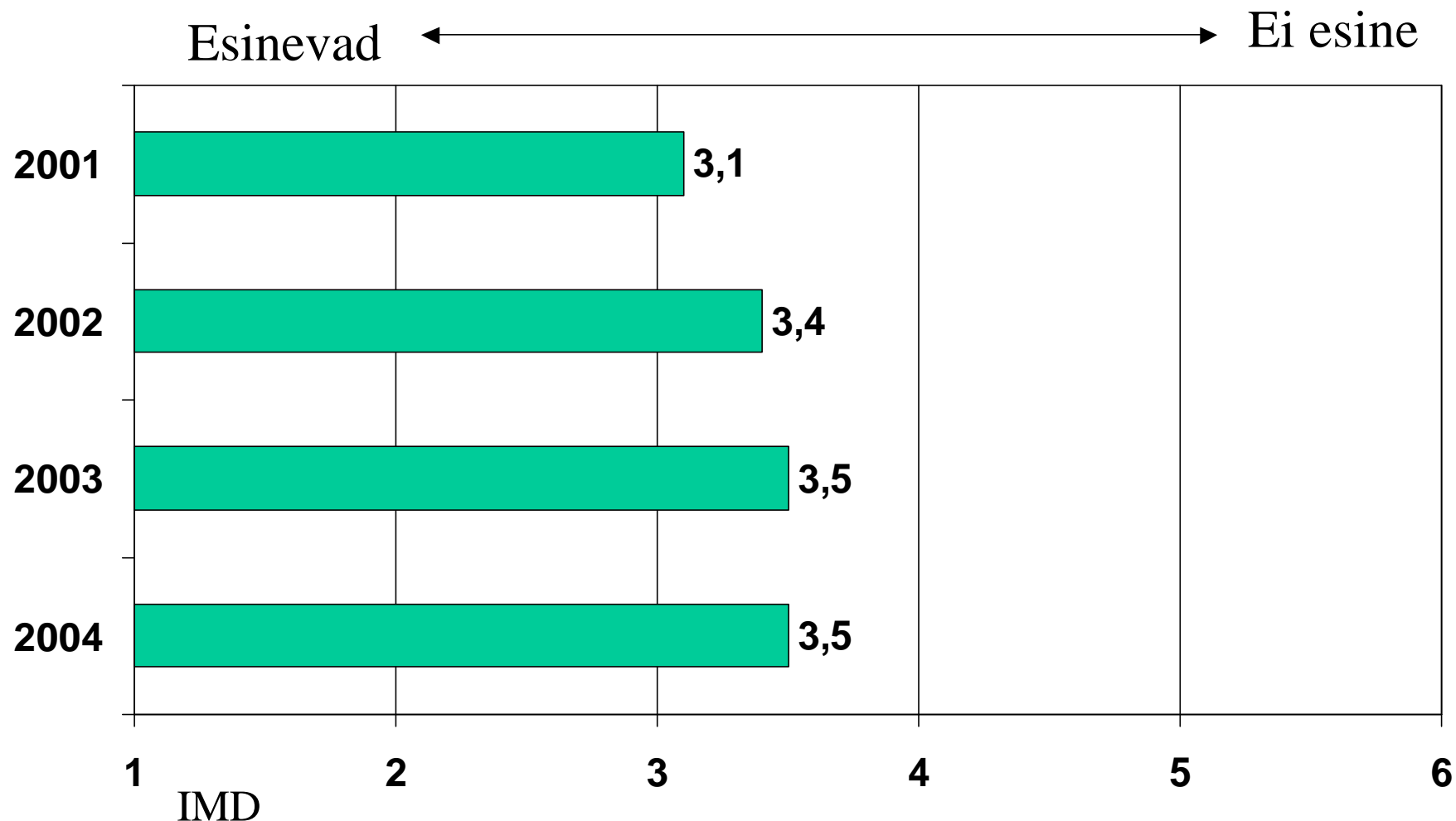


Transparency International (145 riigi võrdlus)



# Eesti Konjunkturiinstituut

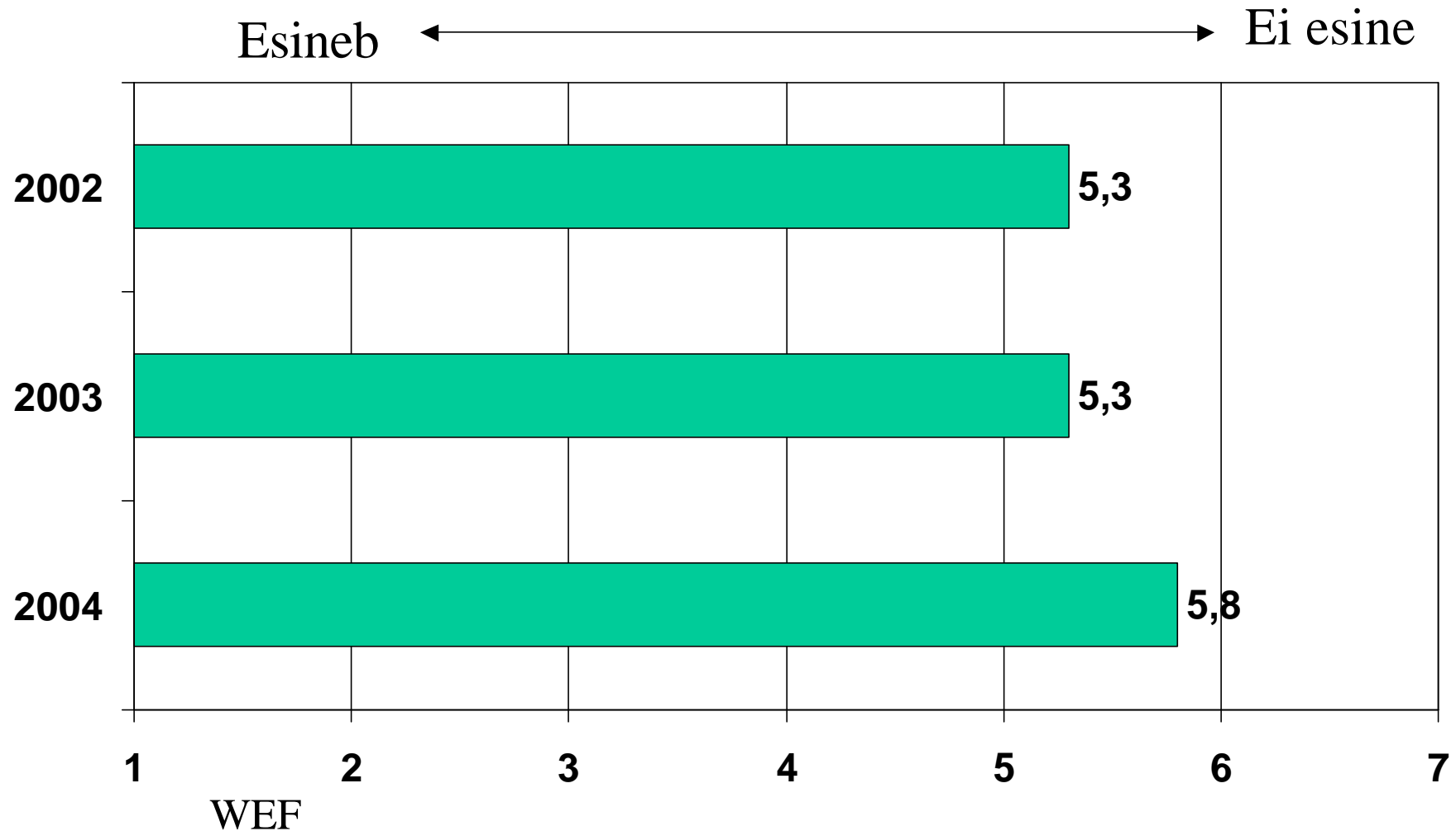
Kas altkäemaksud ja korrupsioon esinevad riigi majanduses  
(Eesti ettevõtjate hinnang punktides)





# Eesti Konjunkturiinstituut

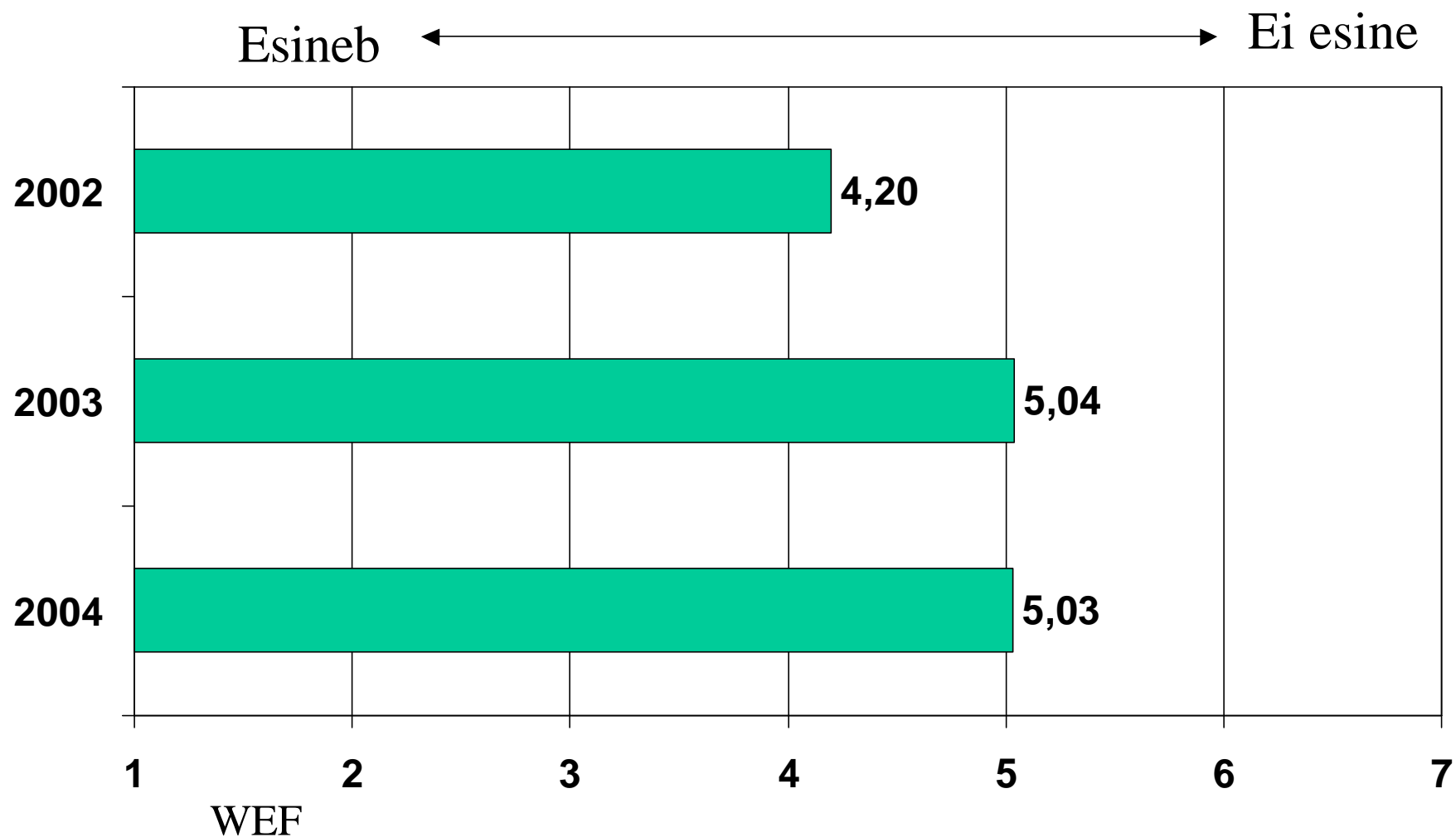
Kas esineb rahapesu läbi pankade  
(ettevõtjate hinnang punktides)





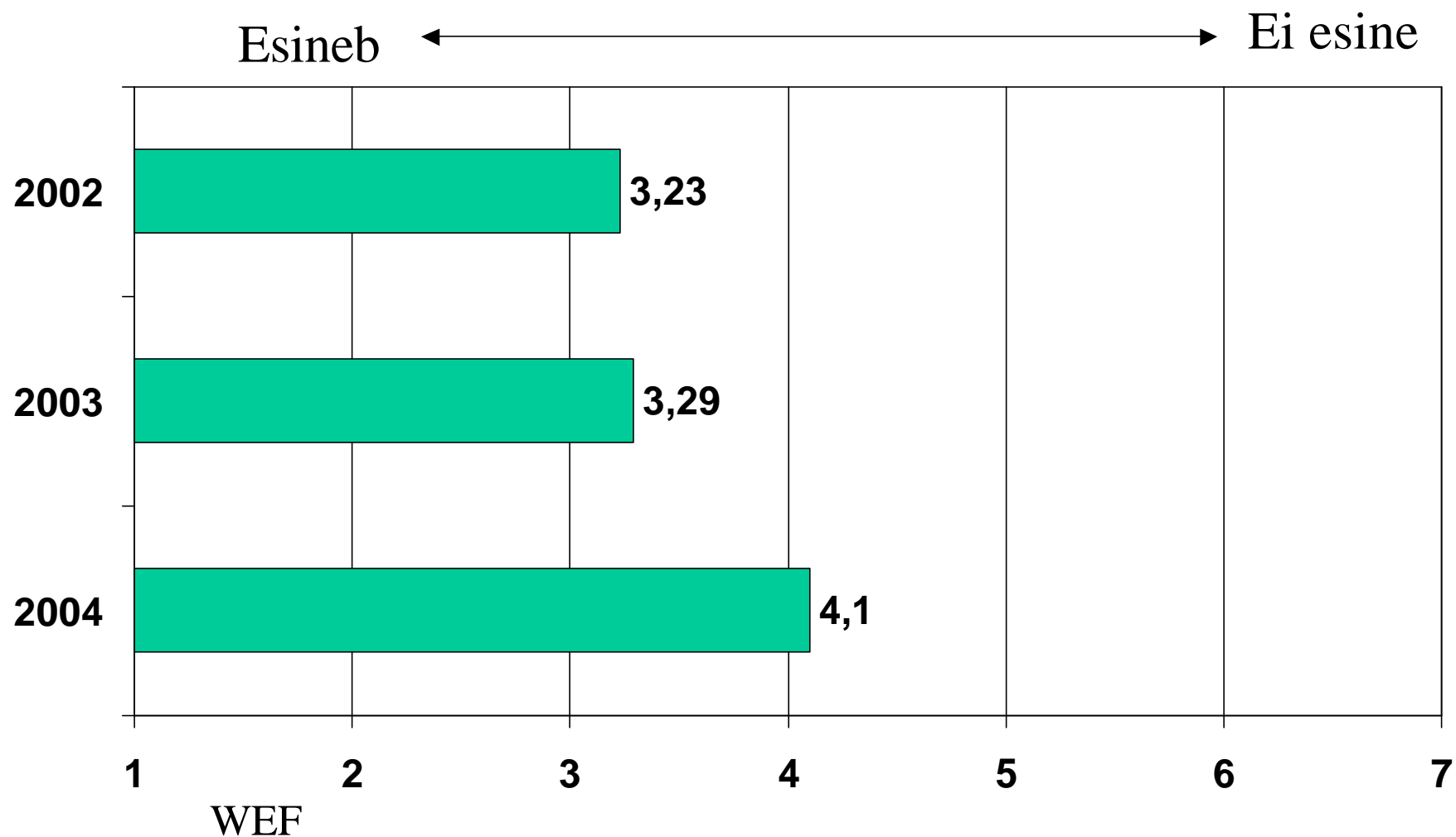
# Eesti Konjunkturiinstituut

Kas esineb siseinfo kasutamist väärtpaberiturul kauplemisel  
(ettevõtjate hinnang punktides)





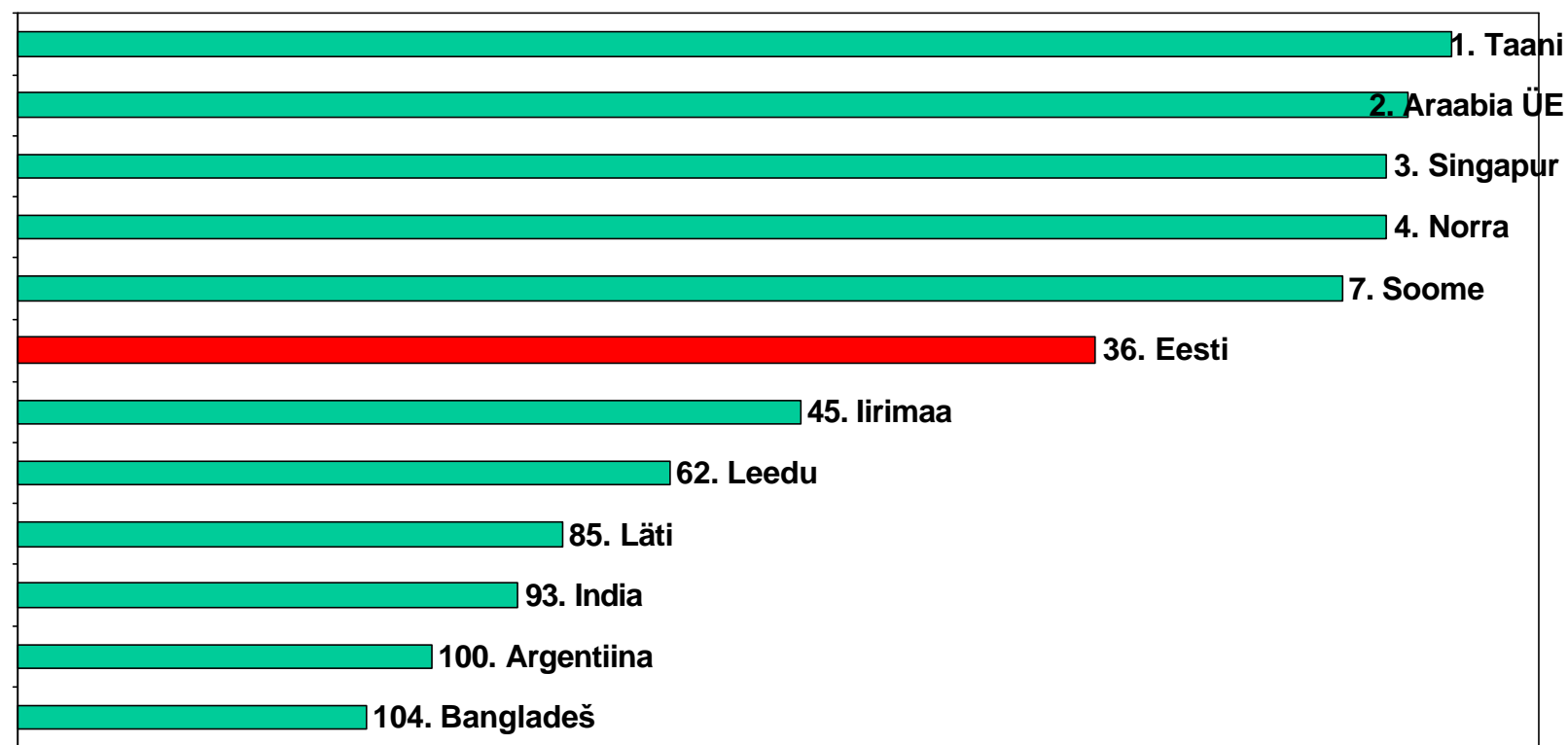
Kas esineb illegaalseid toetusi parteidele  
(ettevõtjate hinnang punktides)





## Illegaalsete toetuste esinemine parteidele (2004)

Esineb ← → Ei esine



0

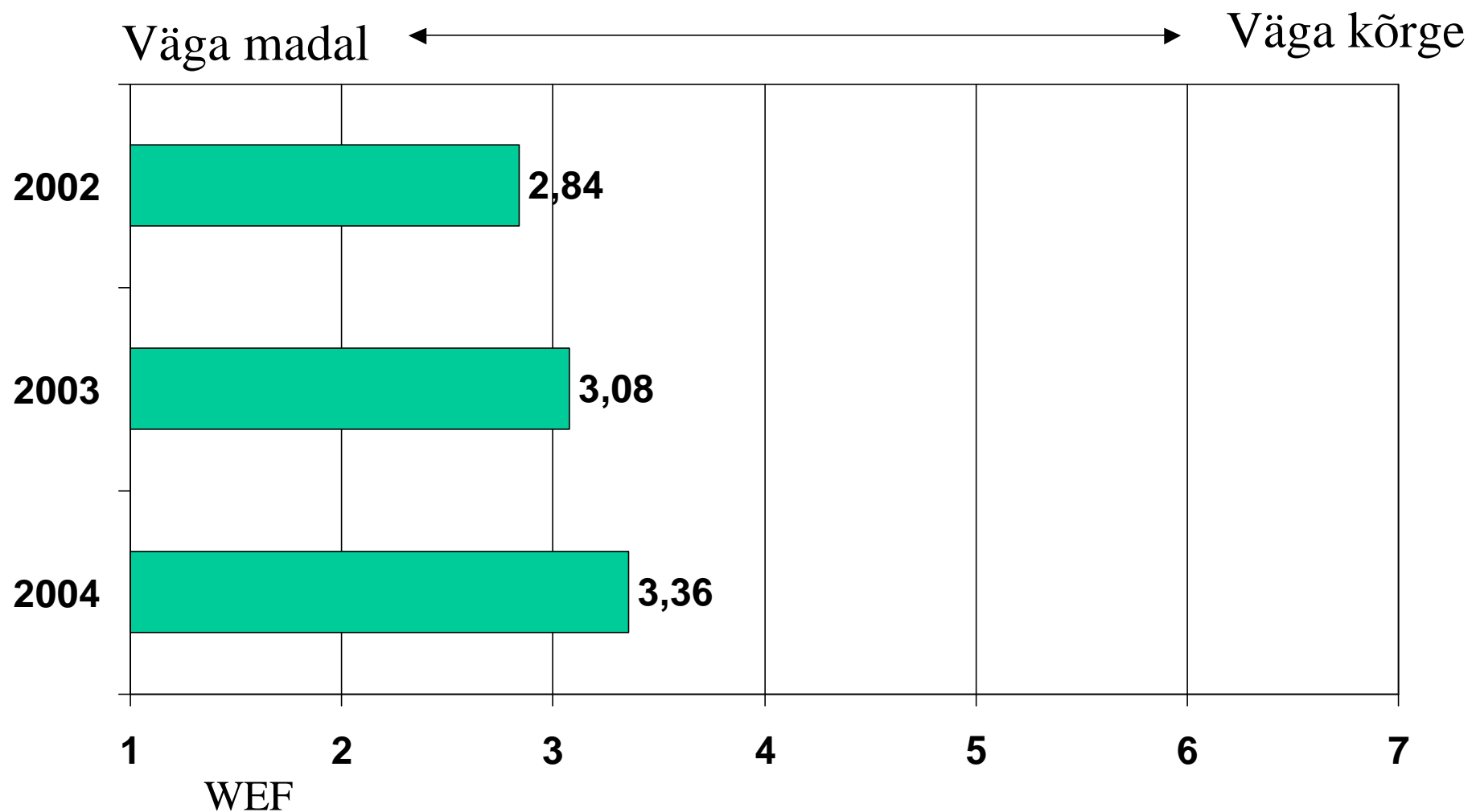
WEF (104 riigi hulgast)





# Eesti Konjunkturiinstituut

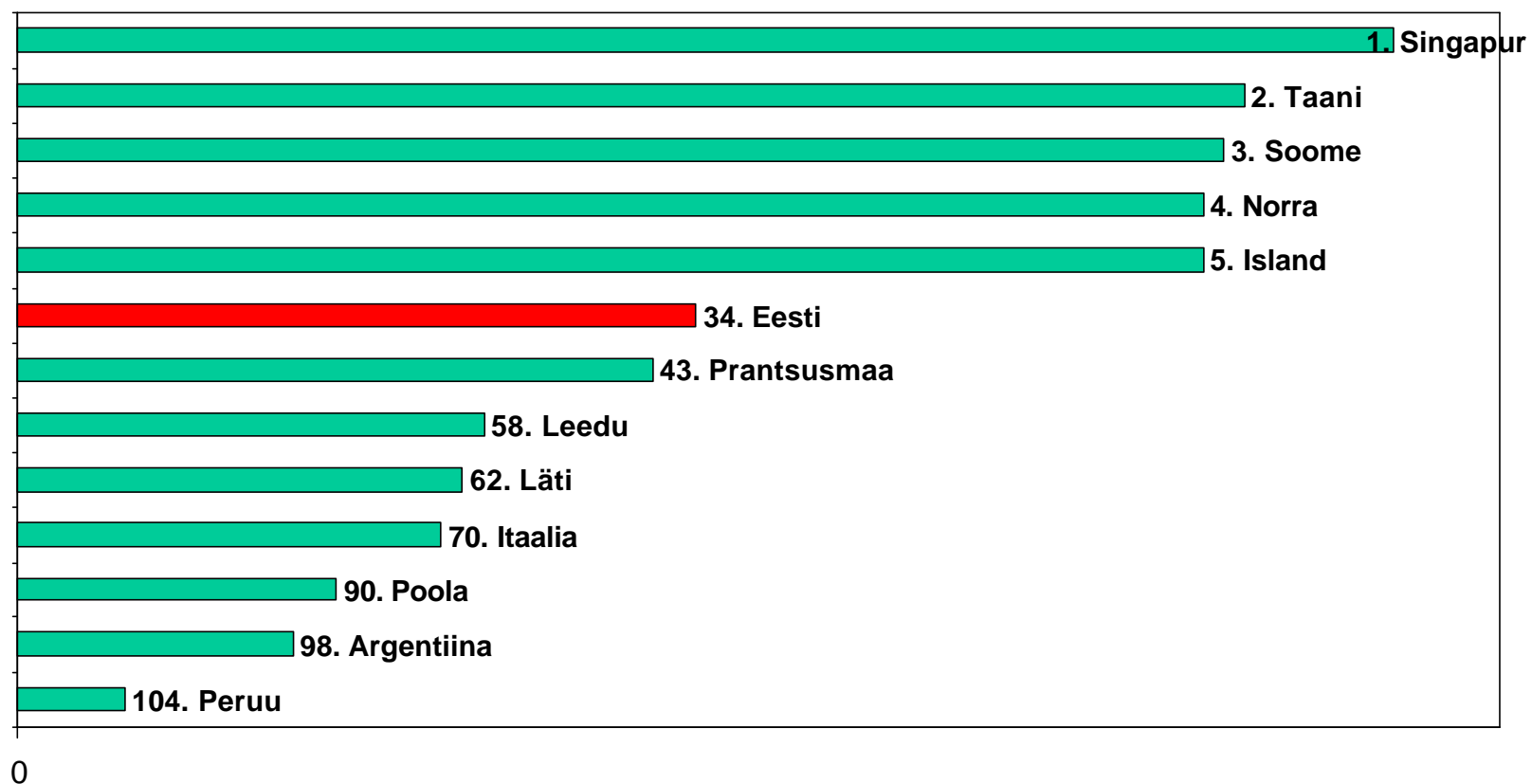
Üldsuse usaldus poliitikute aususse rahaasjades  
(ettevõtjate hinnang punktides)





## Üldsuse usaldus poliitikute aususse rahaasjades (2004)

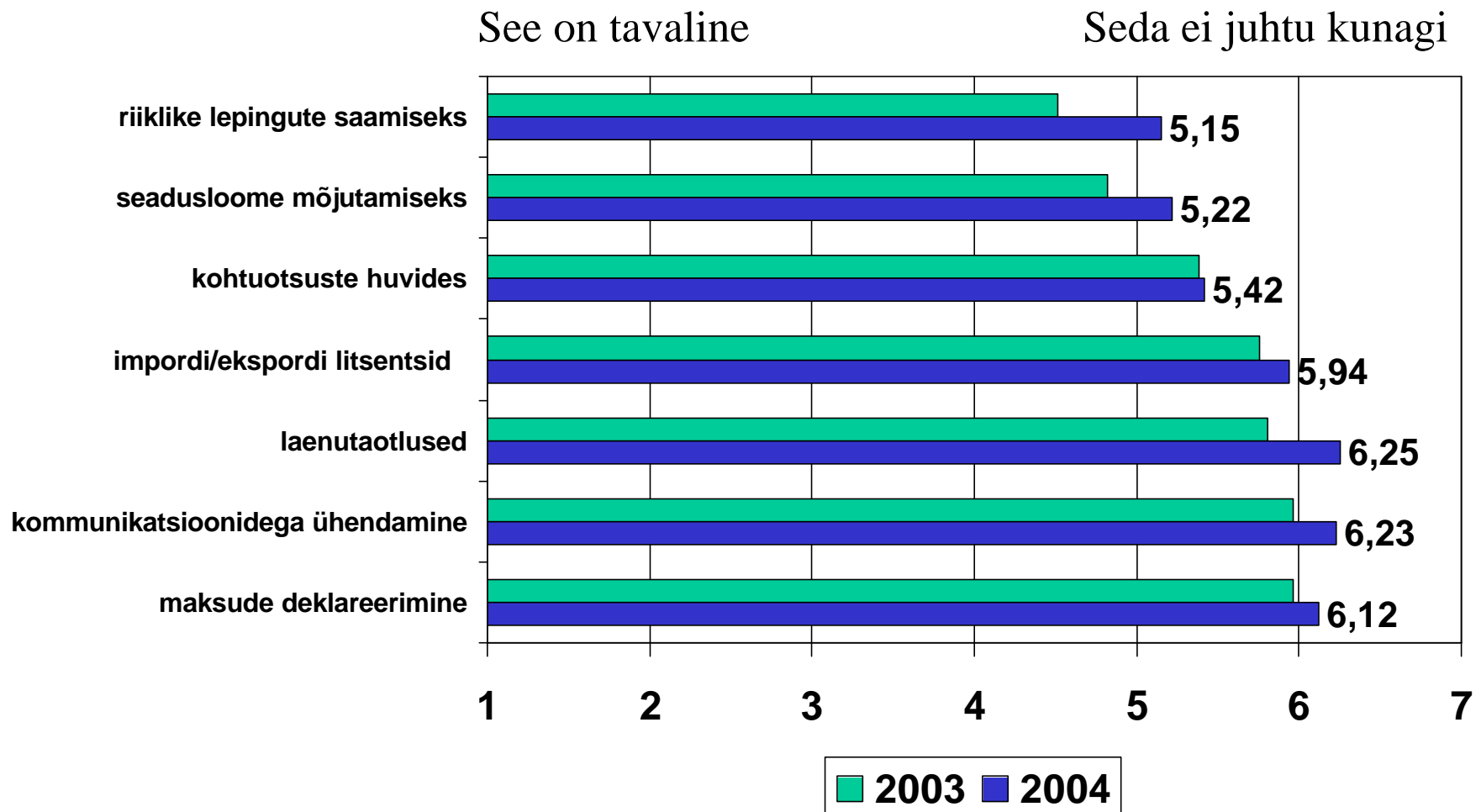
Esineb ← → Ei esine



WEF (104 riigi hulgast)



## Altkäemaksud ettevõtluses (2003 ja 2004, Eesti ettevõtjate hinnang punktides)



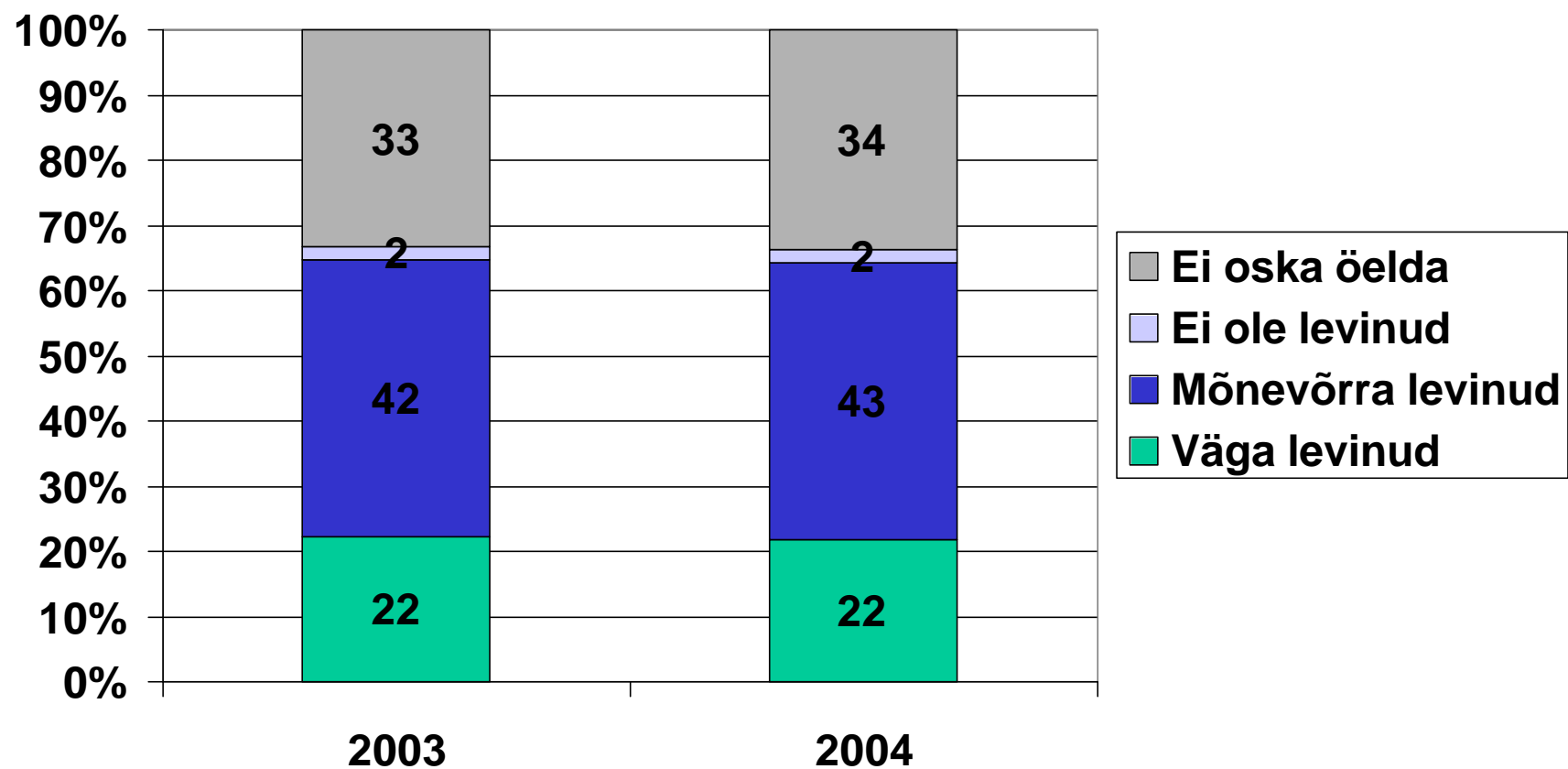


## Elanike hinnangud

- Ekspert hinnang on elanikel tunduvalt negatiivsem kui isiklikud kogemused



## Elanike hinnang alikäemaksude levikule



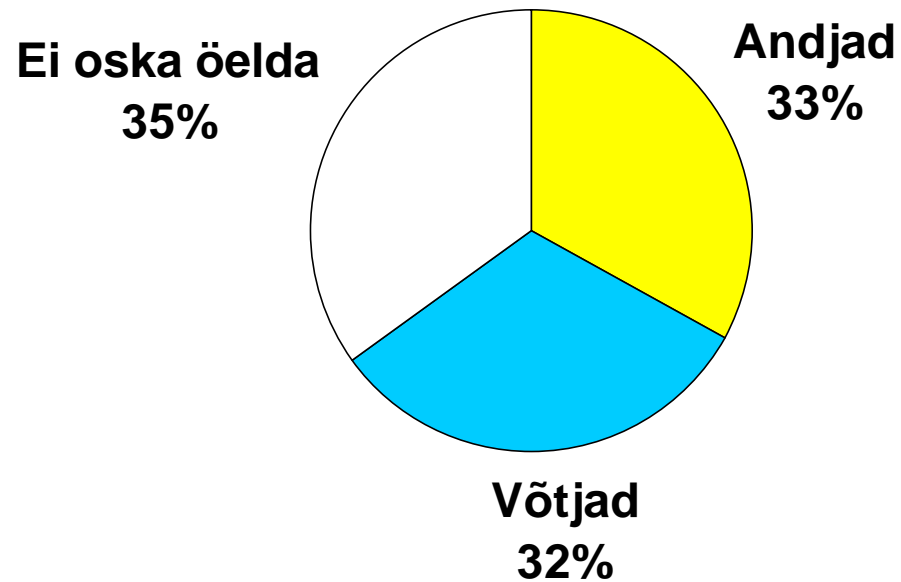


## Elanike hinnang alikäemaksude muutumisele 2004. aastal (% küsitletutest)

	Suurenenud	Sama	Vähenenud
Rahasummad	<b>78</b>	14	8
Nõudvate ametnike arv	30	40	30
Pakkujate arv	25	45	30
Maksmise sagedus	27	39	34

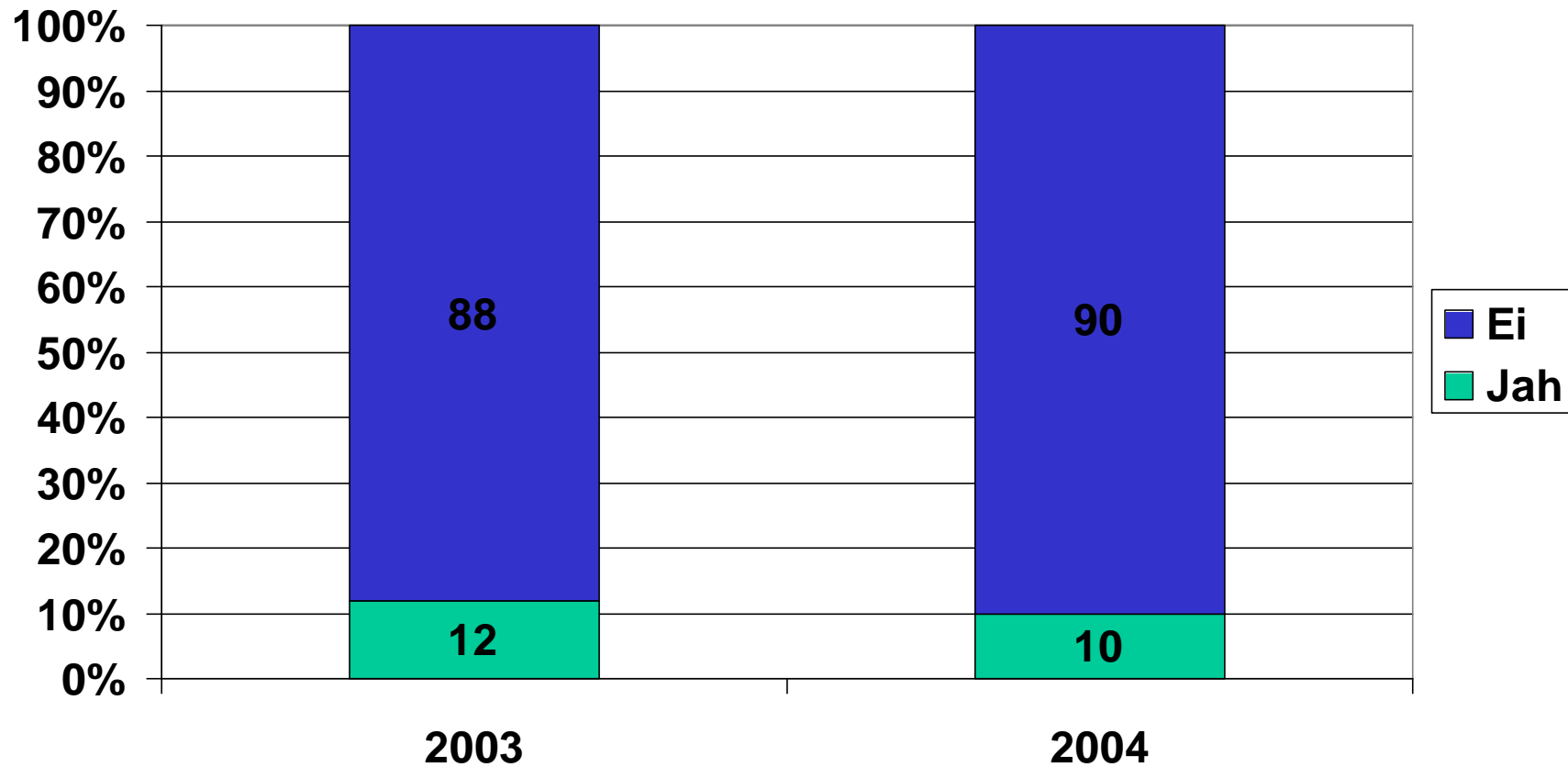


## Altkäemaksu maksmise algatajad (% küsitletutest)





## Kas küsitletavalt on soovitud alkäemaksu (% vastanutest)

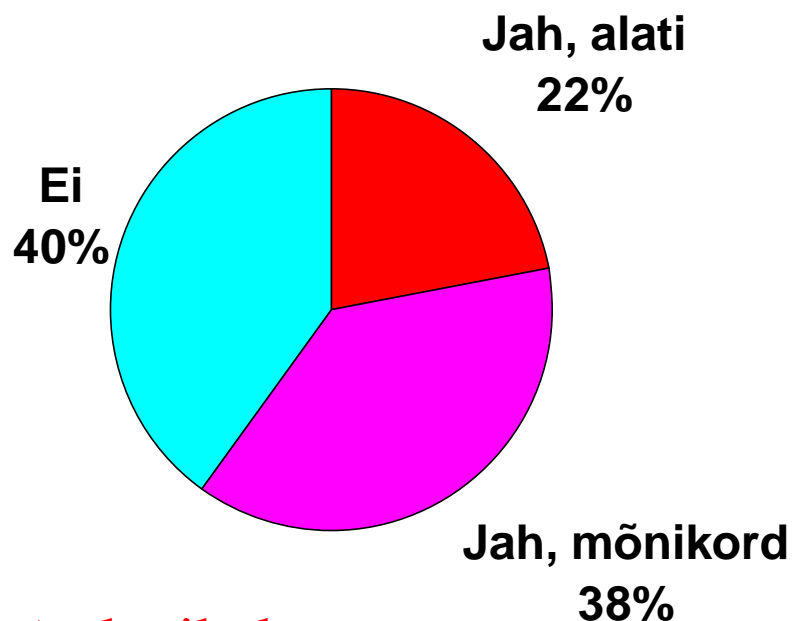






# Eesti Konjunkturiinstituut

Kas 2004. aastal alikäemaksu tegelikult ka anti  
(% neist vastanutest kellelt alikäemaksu oli küsitud)

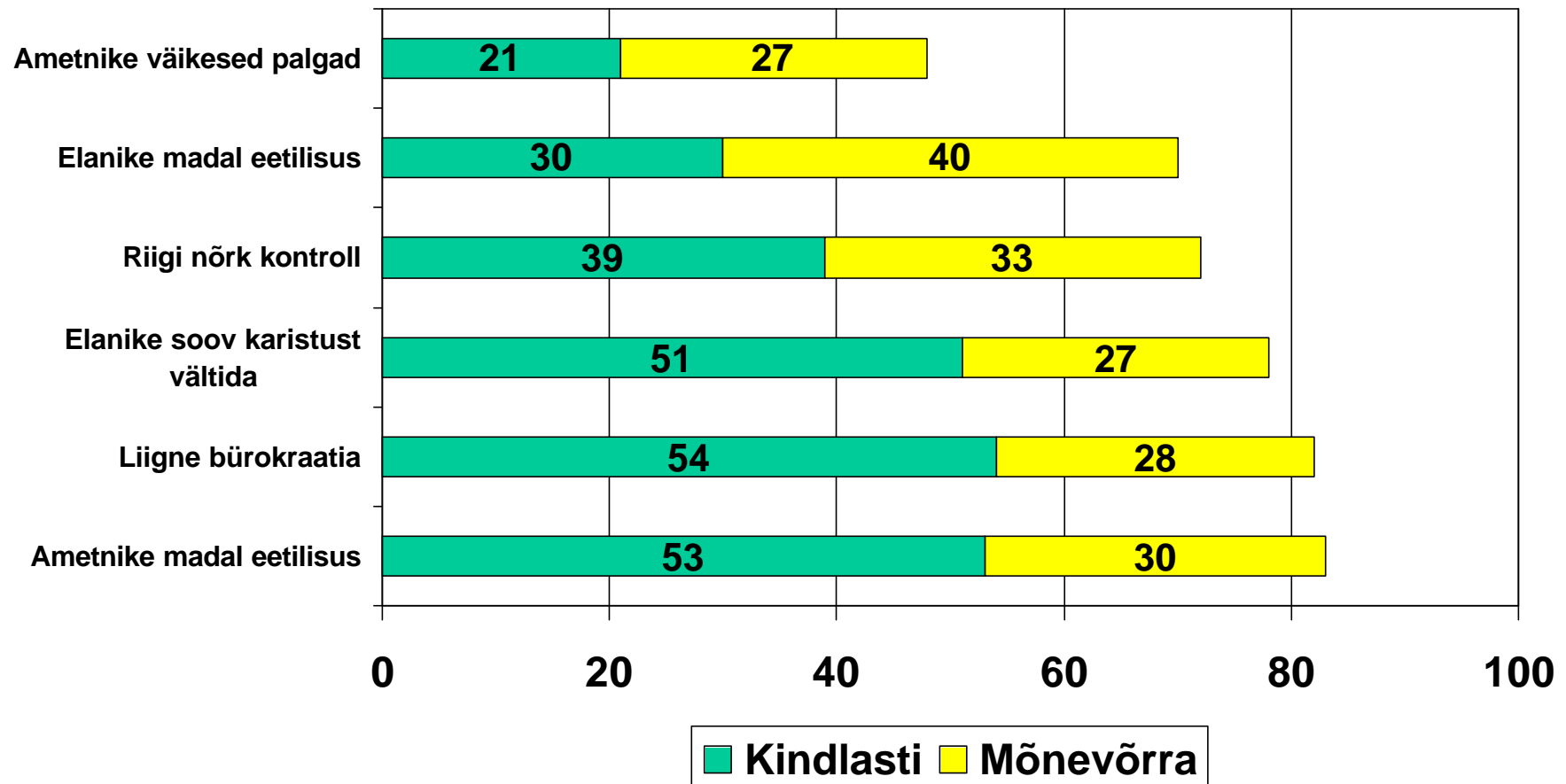


Alkäemaksu küsiti 10% elanikelt

Maksis 6% elanikke



## Hinnang alikäemaksude maksmise põhjustele (% küsitletutest)





**Eesti Konjunkturiinstituut**

# Illegaalne kaubandus ja ümbrikupalgad (elanike hinnangute alusel)

Evelin Ahermaa

veebruar 2005

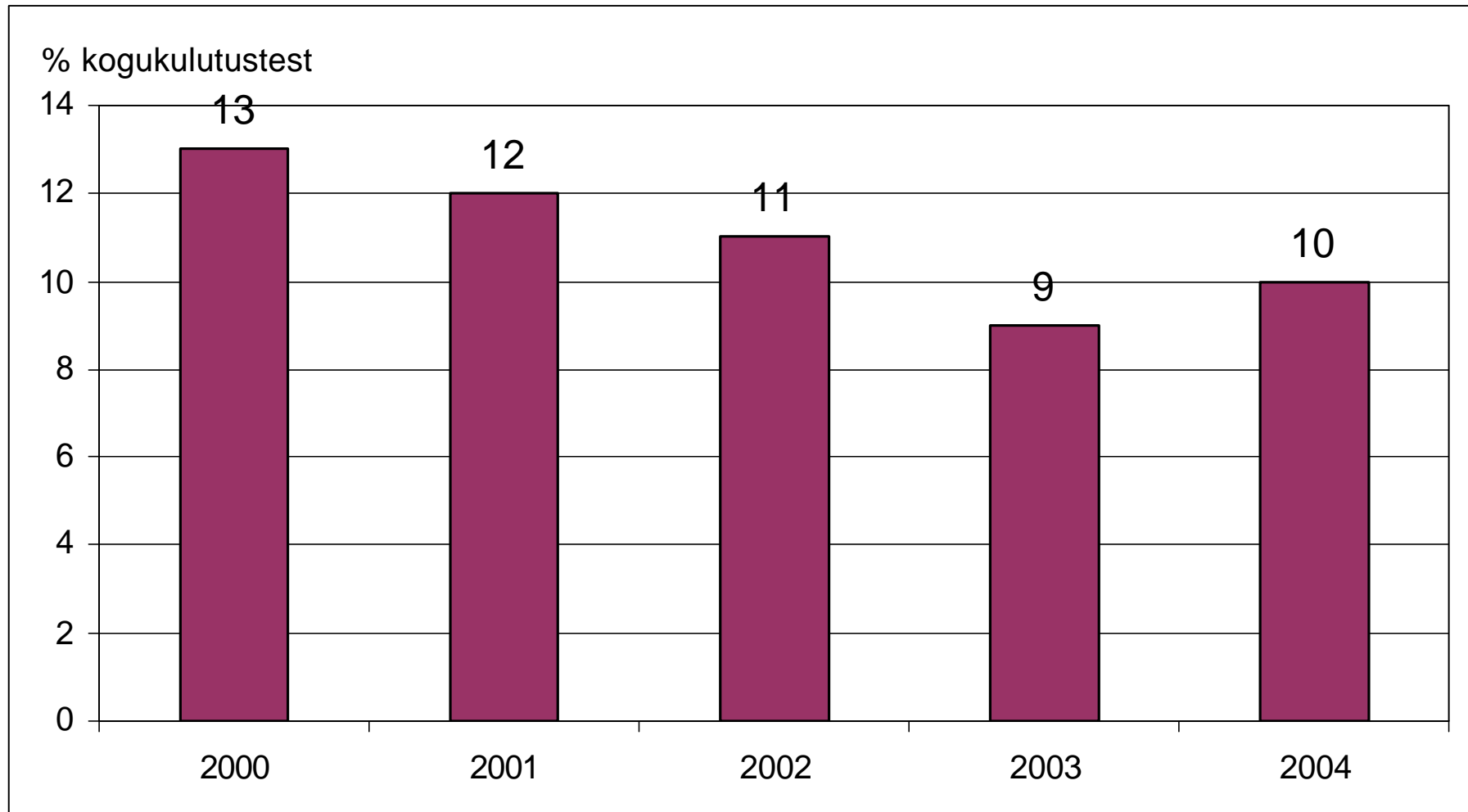


## Elanike eelistused kauba legaalsuse osas (% vastanutest)

	2000	2002	<b>2004</b>
Eelistab soodsama hinnaga kaupa, olenemata maksude tasumisest	37	18	<b>14</b>
Eelistab ametliku tootja/teenindaja poolt pakutavat	26	46	<b>42</b>
Talitab vahel nii, vahel naa	37	36	<b>44</b>
Kokku	100	100	<b>100</b>

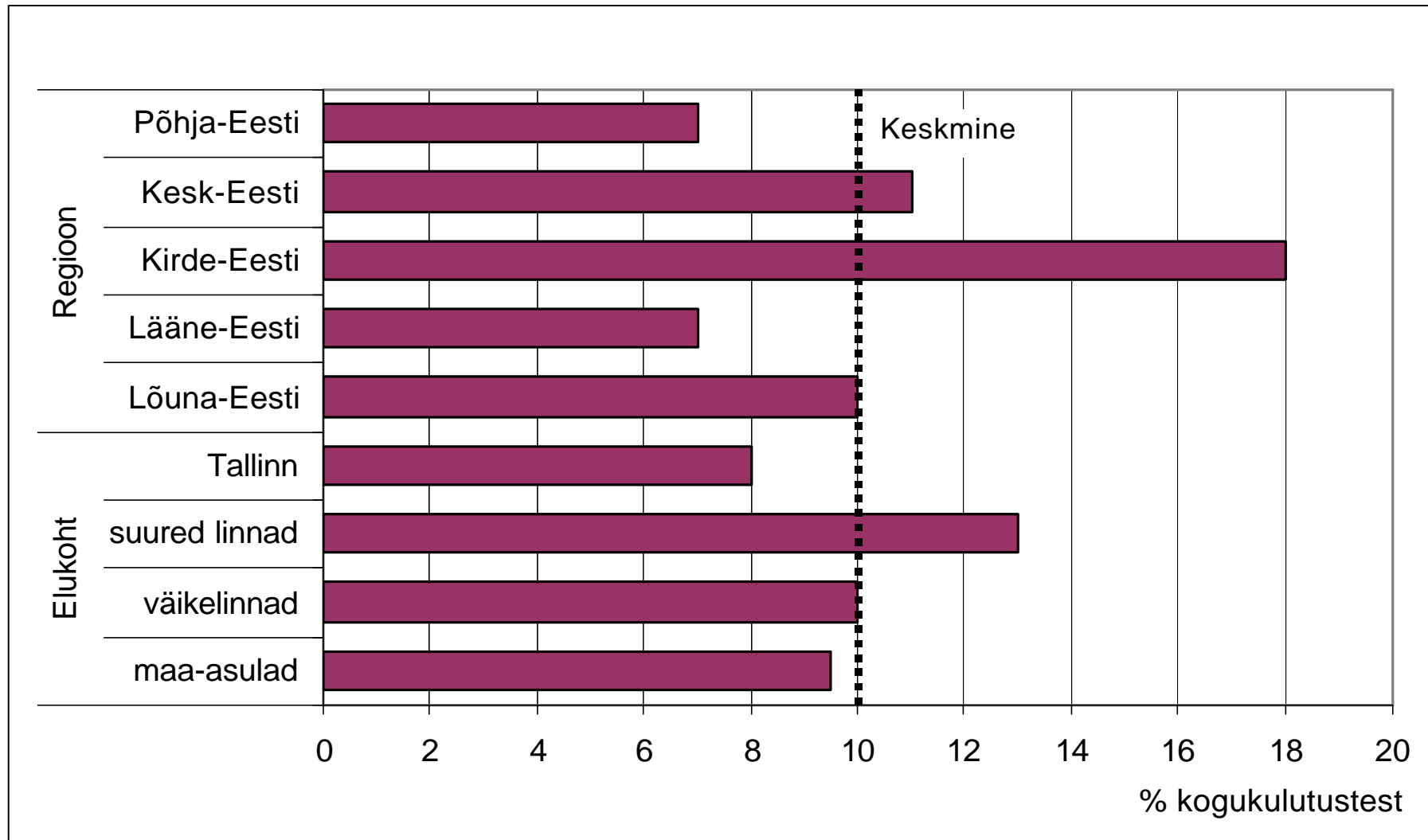


## Varimajanduse osakaal elanike kogukulutustes



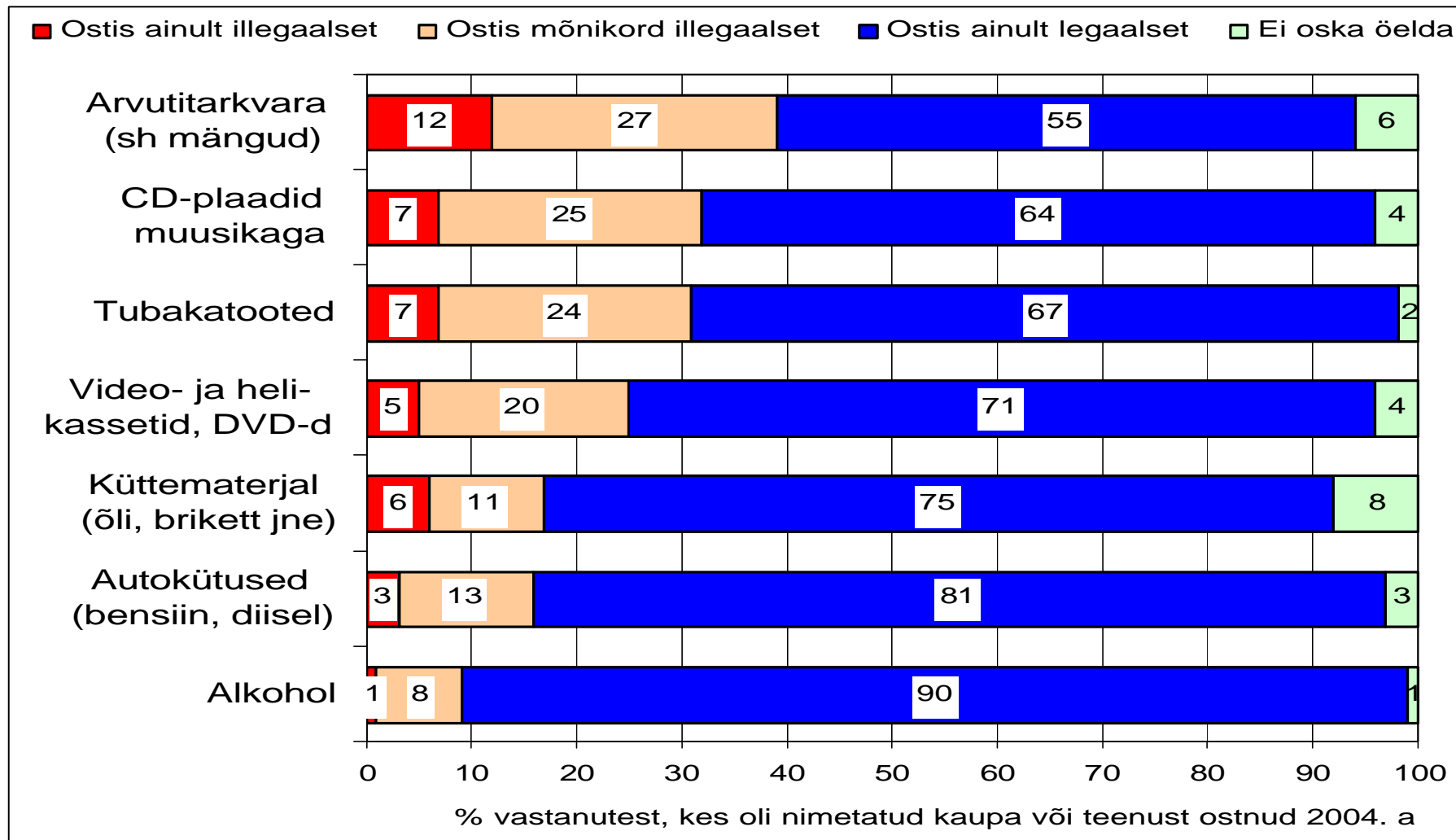


## Varimajanduse osakaal kogukulutustes piirkonniti (1)



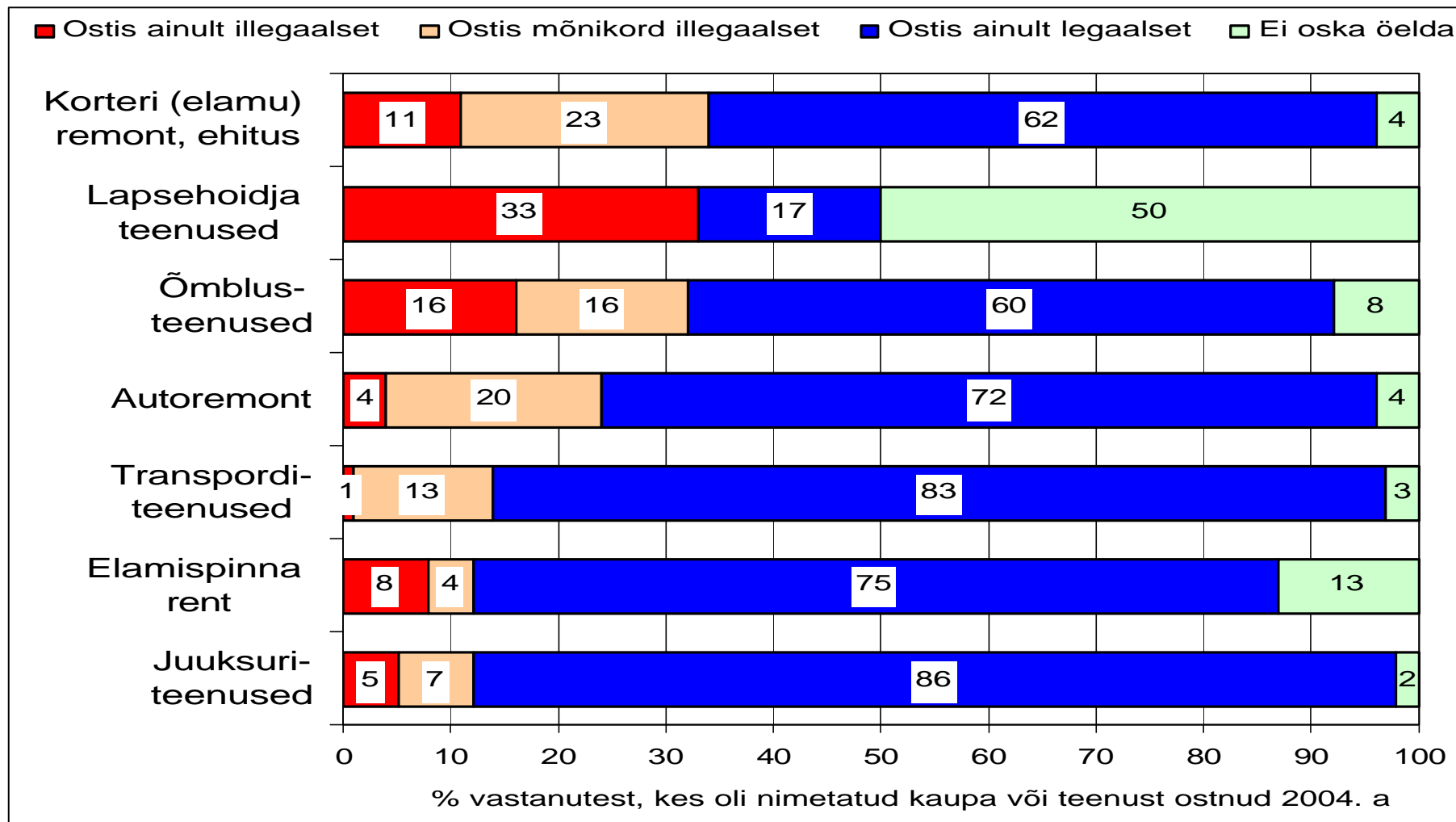


## Illegaalsete kaupade ostmise sagedus





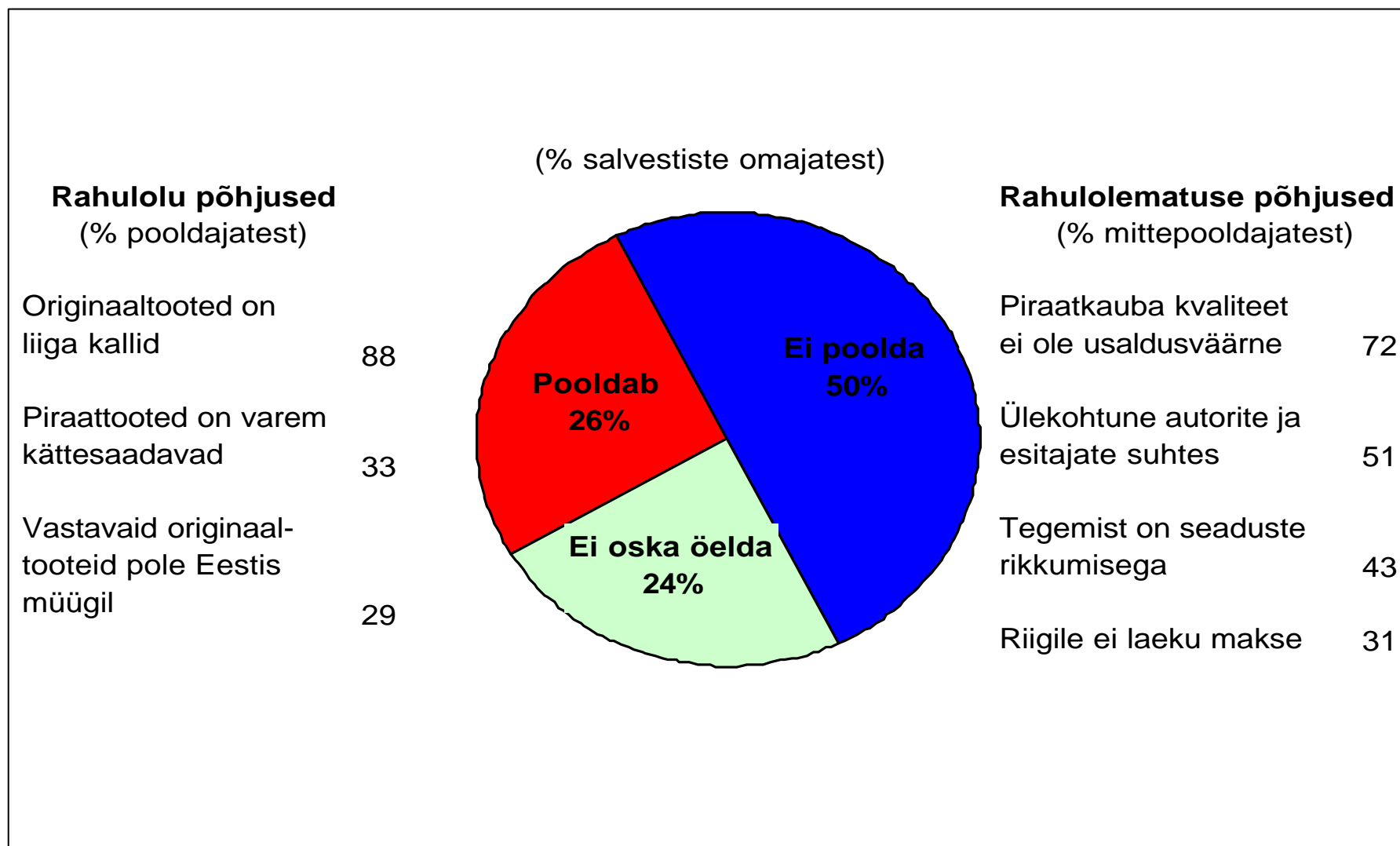
## Illegaalsete teenuste ostmise sagedus







## Hinnang tarkvara ja salvestiste piraatlusele



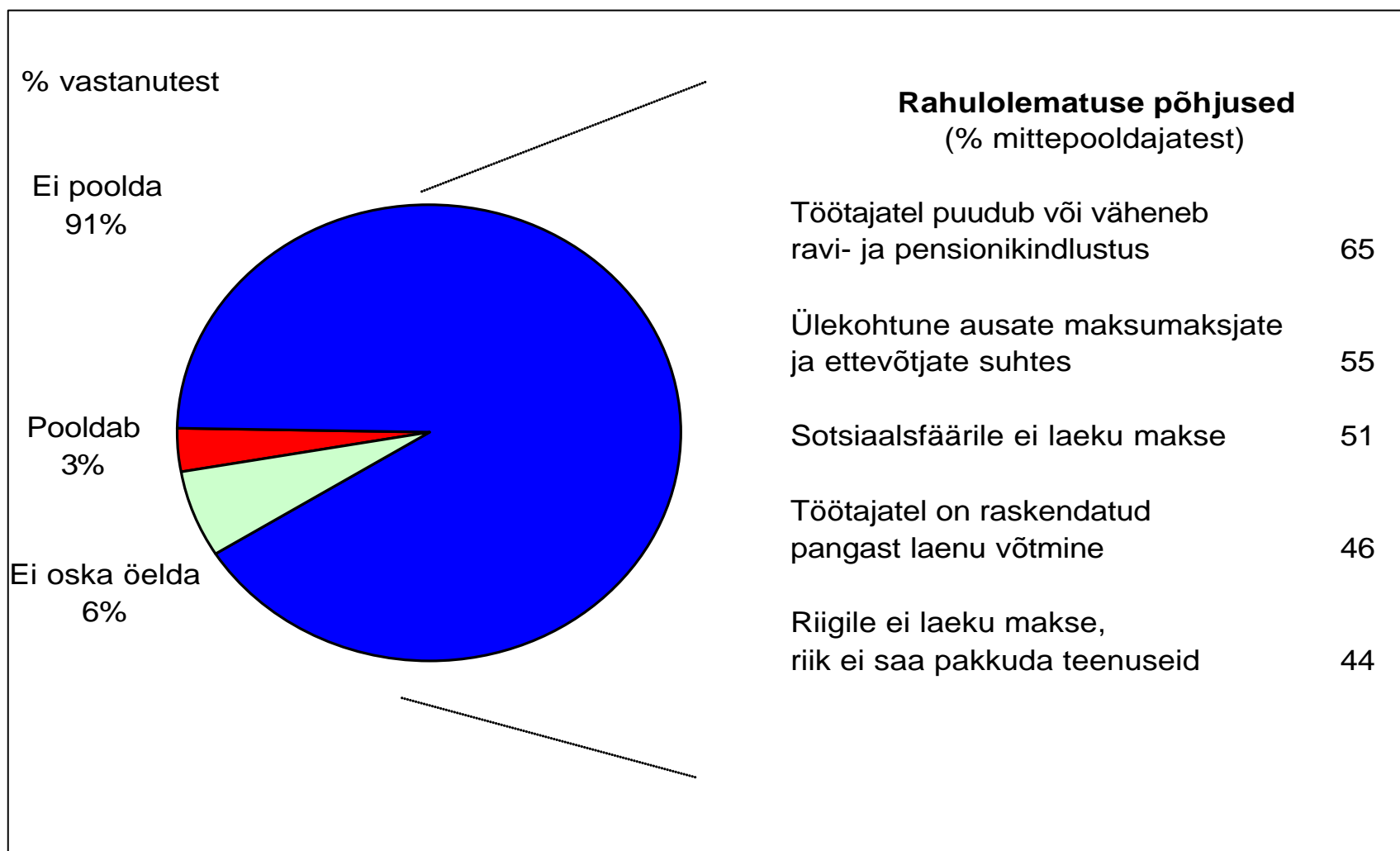


## Ümbrikupalga maksmine 2004.a

- Ümbrikupalka sai 14% palgasaajatest  
(5% regulaarselt, 9% vahetevahel)
  - Sotsiaalmaksukaotus ~860 mln kr
  - Füüsilise isiku tulumaksu kaotus ~670 mln kr
- Kokku ~1,5 mld kr



## Hinnang ümbrikupalga maksmisele





## ÜMBRIKUPALGAGA RAHULOLU

(% ümbrikupalga saajatest)

On rahul 31%

Ei ole rahul 45% 

Ükskõik 24%

## KUI EI NÕUSTUKS, KAS KAOTAKS TÖÖ

(% rahulolematutest  
ümbrikupalga saajatest)

Jah, kaotaks 55%

Ei kaotaks 19%

Ei oska öelda 26%